

สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

เลขที่ ๔๖๙ ถนนนครสวรรค์ แขวงสวนจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๘๘๔ / โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๗๗๕

The Land Bank Administration Institute (Public Organization)

469 Nakhonsawan Road, Dusit, Bangkok 10300 Tel. 0 2629 8884 / Fax 0 2629 8775 www.labai.or.th

ด่วนที่สุด

ที่ บจธ. ๕๗๖ /๒๕๕๙

๘ เมษายน ๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5690
วันที่ 8 เม.ย. 2559

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๘ เม.ย. ๒๕๕๙ (๕๖๘)

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๘๕๘๒ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีเอกสารแนบ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้ง บจธ. ว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงมติ

๑. ให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) นำร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และเสนอคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดต่อไป

๒. สำหรับการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ประสานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนโดยเร็วต่อไป

สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) หรือ บจธ. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ข้อ ๑ แล้ว จึงขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) โดยรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ให้กำกับดูแลสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (เอกสารแนบ ๑) ทั้งนี้ บจธ. จำเป็นต้องเสนอเรื่องนี้เป็นเรื่องเร่งด่วน มิฉะนั้น บจธ. จะถูกยุบเลิกวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ตามกฎหมายปัจจุบัน

เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑) สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) หรือ บจธ. จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ (เอกสารแนบ ๒) มีภารกิจหลักในการจัดตั้งธนาคารที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ดำเนินการให้เกษตรกรและผู้ยากจนได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างทั่วถึง โดยรัฐสามารถนำที่ดินที่ไม่มีการใช้ประโยชน์มาบริหารจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เกษตรกรและผู้ยากจนได้รับการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ มีผลใช้บังคับ (วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔) มิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ

/กรรมการ ...

กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน เพื่อเป็นคณะกรรมการในวาระเริ่มแรกทำให้ไม่มีกลไกในการเริ่มดำเนินงานของ บจธ. จนกระทั่งระยะเวลาล่วงเลยมาถึง ๓ ปีเศษ จนกระทั่งรัฐบาลชุดปัจจุบันจึงมีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๗๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวนสองคน ทำให้คณะกรรมการ บจธ. ในวาระเริ่มแรกครบองค์ประกอบและเริ่มดำเนินการกิจตามที่ได้รับมอบหมายในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้มีมติแต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน และเร่งดำเนินการสรรหาผู้อำนวยการ โดยผู้อำนวยการที่มาจาก การสรรหาคนแรกได้เข้าปฏิบัติงานเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ ดังนั้น จึงถือได้ว่า บจธ. เริ่มดำเนินการโดย ครบองค์ประกอบทางด้านการบริหารได้เพียง ๖ เดือนเศษ

๒) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘ บจธ. โดยความเห็นชอบของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เอกสารแนบ ๓)

๓) เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้ง บจธ. ว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ บจธ. ชี้แจงความจำเป็นในการขอขยายกำหนดเวลาการยุบเลิกจากเดิม ห้าปีเป็นสิบปี ต่อสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อประกอบการพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่หรือการยกเลิกองค์การมหาชน ตามมติ คณะรัฐมนตรี (๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) แล้วให้เสนอ ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งเมื่อผลการพิจารณาของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นที่ยุติแล้ว (เอกสารแนบ ๔)

๔) บจธ. ได้มีหนังสือชี้แจงความจำเป็นในการขอขยายกำหนดเวลาการ ยุบเลิก บจธ. ต่อสำนักงาน ก.พ.ร. แล้ว (เอกสารแนบ ๕) ซึ่งได้ชี้แจงเปรียบเทียบภารกิจของ บจธ. ที่มีความแตกต่างจากหน่วยงานอื่น (เอกสารแนบ ๖) ตลอดจนแผนการดำเนินงานของ บจธ. ด้วยแล้ว

๕) เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาองค์การมหาชนและองค์กรรูปแบบอื่นในกำกับของ ราชการฝ่ายบริหารที่มีใช้ส่วนราชการ หรือ อ.ก.พ.ร. ซึ่งมีนายจักรมณต์ ผาสุกวณิช เป็นประธาน โดย บจธ. ได้เข้าร่วมชี้แจงด้วย ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะ บจธ. ในที่ประชุม ดังนี้

(๑) การพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่หรือยุบเลิกองค์การมหาชน ตามมติคณะรัฐมนตรี (๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) อ.ก.พ.ร. จะไม่พิจารณา โดยขอให้คณะกรรมการพัฒนา และส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) เป็นผู้พิจารณา (กพม. เป็นคณะกรรมการตาม พระราชบัญญัติองค์การ มหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งในวันที่ประชุม อ.ก.พ.ร. นั้น บจธ. ได้รับแจ้งว่ากฎหมาย ดังกล่าวกำลังจะประกาศใช้บังคับ)

(๒) กรณีหากยังไม่มิตินำให้ยุบเลิก บจธ. มีอำนาจใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ได้ตามปกติ

(๓) การจัดตั้งธนาคารที่ดิน อาจดำเนินการไม่ทันภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ เนื่องจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ดังนั้น บจธ. สามารถ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่..) พ.ศ. เพื่อขยายระยะเวลายุบเลิก บจธ. ต่อไป โดย อ.ก.พ.ร. มีข้อเสนอแนะว่า “ไม่ต้องระบุจำนวนปี แต่ให้ระบุว่าจนกว่าพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. จะมีผลใช้บังคับ”

(๔) การดำเนินโครงการนำร่องธนาคารที่ดิน ในพื้นที่ ๕ ชุมชน (๑๖๗ ล้านบาท) บจธ. สามารถนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทบทุนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินโครงการฯ ในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรต่อไป

(๕) ให้ บจธ. เร่งรัดการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.

ต่อมา สำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๑๒๐๘/๑๑๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แจ้ง บจธ. ว่า สำนักงาน ก.พ.ร. ได้รับทราบข้อมูลดังกล่าวแล้ว และจะได้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ซึ่งเป็นคณะกรรมการตามมาตรา ๕/๑ ของร่างพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นผู้พิจารณาประเมินทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่หรือการยุบเลิกองค์การมหาชนต่อไป ดังนั้น ในปัจจุบันสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ยังมีสถานภาพเป็นองค์การมหาชน มีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ (เอกสารแนบ ๗)

อนึ่ง จากความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังกล่าว บจธ. จึงขอเรียนว่า

ประการที่ ๑ สำนักงาน ก.พ.ร. จะนำเรื่องประเมินทบทวนความจำเป็นในการคงอยู่หรือการยุบเลิกองค์การมหาชนตามมติคณะรัฐมนตรี (๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) ให้คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน เป็นผู้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวจะพิจารณาการคงอยู่หรือการยุบเลิกองค์การมหาชนในภาพรวมขององค์การมหาชนทุกแห่ง โดยเน้น บจธ. จะได้รับการขยายอายุการดำเนินงานก็ยังคงอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเช่นเดียวกับองค์การมหาชนทุกแห่ง

ประการที่ ๒ ปัจจุบัน บจธ. ยังมีสถานภาพเป็นองค์การมหาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ และสามารถเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีได้ ตามกระบวนการและขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๖) เพื่อให้การดำเนินการกิจของ บจธ. ที่ได้รับมอบหมายตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อยและมีความต่อเนื่องตามความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. ดังกล่าว คณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จึงมีมติให้เสนอแก้ไขร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่..) พ.ศ. (เอกสารแนบ ๘)

๗) เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ในการประชุมร่วมระหว่างรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กับ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ บจธ. เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (เอกสารแนบ ๙)

๘) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ บจธ. ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อขอขยายระยะเวลาดำเนินการของ บจธ. จากเดิมที่กำหนด ๕ ปี เป็น ให้สถาบันเป็นอันยุบเลิกเมื่อมีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดิน ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และเห็นสมควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (เอกสารแนบ ๑๐)

๙) คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงมติ

(๑) ให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) นำร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และเสนอคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดต่อไป

(๒) สำหรับการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ประสานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนโดยเร็วต่อไป

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ที่	เรื่อง	วันที่มีมติ	สาระสำคัญ
๑	คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ (เอกสารแนบ ๑๑)	ข้อ ๓ ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ข้อ ๓.๗ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกรานเขตป่าสงวนโดยการกระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกราน และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกร ข้อ ๙ การรักษาความมั่นคงของรากฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ข้อ ๙.๓ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกั้นไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมาย อย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่องเพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยที่ดินยังเป็นของรัฐ จะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่ดิน

ที่	เรื่อง	วันที่มีมติ	สาระสำคัญ
			ของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๒	คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๗๐/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน ในคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินในวาระเริ่มแรก	วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ (เอกสารแนบ ๑๒)	แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวนสองคน ในคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ในวาระเริ่มแรก
๓	ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน ในคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน	คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ (เอกสารแนบ ๑๓)	แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ดังนี้ (๑) พลโท ขาญชัย ภูทอง เป็นประธานกรรมการ (๒) นายประยงค์ ดอกคำไย เป็นกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน (๓) นายสุบิน จันทะศักดิ์ เป็นกรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน (๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (๕) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตติ มงคลชัยอรัญญา เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ขณะนี้ บจธ. เร่งดำเนินการตามภารกิจ อาทิ

๑) ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. อย่างไรก็ดี การดำเนินการดังกล่าวไม่อาจกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จที่แน่นอนได้เนื่องจากขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมีหลายขั้นตอนโดยต้องผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และขึ้นอยู่กับพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงนโยบายของรัฐบาลด้วย

๒) เร่งดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อทดสอบการดำเนินงานของธนาคารที่ดิน ซึ่งเพิ่งเริ่มดำเนินการได้เพียง ๖ เดือนเศษ (ผู้อำนวยความสะดวกคนแรกที่มาจากการสรรหาเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘) โดยมีโครงการที่ บจธ. จะเริ่มดำเนินการตามแผนงานปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ อาทิ (๑) โครงการแก้ไขปัญหาเกษตรกรและผู้ยากจนที่มีปัญหาจะสูญเสียสิทธิในที่ดินจากการขายฝาก (๒) โครงการนำร่องธนาคารที่ดิน

ในพื้นที่ ...

ในพื้นที่นำร่อง ๕ ชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรี (๓) โครงการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ตรวจสอบการใช้ประโยชน์ และป้องกันการสูญเสียสิทธิในที่ดิน เป็นต้น (เอกสารแนบ ๑๔)

การดำเนินการข้างต้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินการพอสมควร ซึ่งระยะเวลาที่เหลืออยู่ประมาณ ๒ เดือน ของ บจธ. ไม่สามารถดำเนินการได้เป็นที่เรียบร้อยสมดังเจตนารมณ์ ในการจัดตั้ง บจธ. ทั้ง บจธ. จำเป็นต้องดำเนินโครงการเพื่อกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เพื่อช่วยเหลือประชาชนซึ่งหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นไม่อาจดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ ดำเนินการให้มีการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเหมาะสมและสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะมีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับ ธนาคารที่ดินเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับที่เสนอนี้มีผลใช้บังคับแม้จะ ยังมิได้มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดินก็ตาม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอมติคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) บัญญัติว่า

“การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้ เฉพาะเรื่องดังต่อไปนี้

(๔) ร่างพระราชกฤษฎีกา”

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเนื่องจากหาก ครม. ไม่มีมติแก้ไขพระราชกฤษฎีกาตามที่เสนอ บจธ. จะถูกยุบเลิกโดยผลของมาตรา ๔๐ (๒) ในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินการกิจของ บจธ. ในการจัดตั้งธนาคารที่ดินและแก้ไขปัญหาเกษตรกรและผู้ยากจน ซึ่งไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ที่กำลังจะได้รับความช่วยเหลือตามโครงการที่ ครม. ได้เคยมีมติมอบหมาย บจธ. ดำเนินการไว้แล้ว

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๑) บจธ. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ บจธ. ได้เข้าพบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งกรุณาพิจารณาแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

(๑) ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ ๑ โดยให้ บจธ. ประสานส่งร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งฯ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. (อย่างไม่เป็นทางการ) ช่วยพิจารณาตรวจแก้ไขให้ และให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เพื่อโปรดพิจารณาส่งเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนการเสนอกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ ในส่วนของการขยายระยะเวลาการดำเนินการของ บจธ. เห็นว่า บจธ. มีภารกิจในการจัดตั้งธนาคารที่ดินโดยจะต้องเร่งดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. โดยเร็ว ซึ่งการดำเนินการกิจของ บจธ. จะต้องสอดคล้องรองรับการจัดตั้งธนาคารที่ดินเป็นไปตามแผนปฏิรูปและยุทธศาสตร์ชาติ จึงเห็นว่าการขยายระยะเวลาการดำเนินการให้ขยายไปจนกว่าจะจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดิน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่แก้ไขพระราชกฤษฎีกา เพื่อเร่งดำเนินการจัดตั้งธนาคารที่ดิน โดยหากภายในสามปี ไม่สามารถจัดตั้งธนาคารที่ดินได้ให้ยุบเลิกไปหรือเสนอขอขยายระยะเวลาการดำเนินงานอีกครั้งโดยให้รัฐบาลขณะนั้นเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมต่อไป

/อย่างไรก็ดี ...

อย่างไรก็ดี การขยายระยะเวลาดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้ บจธ. มีสถานภาพเช่นเดียวกับองค์การมหาชนแห่งอื่นๆ อีกประมาณ ๔๐ แห่ง ที่จะต้องให้ กพม. พิจารณาประเมินผลและทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ขององค์การมหาชน ดังนั้น แม้ บจธ. จะได้รับการขยายเวลาการดำเนินงานก็ต้องเร่งการดำเนินงานตามภารกิจให้มีผลการปฏิบัติงานเพื่อเข้าสู่กระบวนการประเมินดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะการจัดตั้งธนาคารที่ดิน และโครงการอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

(๒) การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในข้อ ๒ เรื่องการทบทวนความจำเป็นในการมีอยู่ของ บจธ. เป็นอำนาจหน้าที่ของ กพม. ที่จะดำเนินการต่อไป โดยเมื่อพิจารณาแล้วผลเป็นประการใดให้สำนักงาน ก.พ.ร. ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่อไป

๒) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ บจธ. ได้ส่งร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.ร. ตรวจสอบแก้ไข และ บจธ. ได้ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะเรียบร้อยแล้ว

๓) เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป (เอกสารแนบ ๑๕)

๔) ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมปรากฏตามตารางสรุปพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ตาม (เอกสารแนบ ๑๖) และตารางแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เอกสารแนบ ๑๗) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

(๑.๑) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๙ (๔) มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๙

(๑.๒) เพิ่มมาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๙/๑ มาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๓๓ วรรคสอง และมาตรา ๓๘/๑

(๑.๓) เพิ่มบทกำหนดให้รองรับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒

(๒) แก้ไขบทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๐ ให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) เป็นอันยุบเลิกเมื่อมีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดิน หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่างพระราชกฤษฎีกาฉบับที่เสนอนี้มีผลใช้บังคับ แม้จะยังมีได้มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดินก็ตาม

๔.๒ ข้อกฎหมาย

๑) พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ (เอกสารแนบ ๑๘)

มาตรา ๒๑

“ให้องค์การมหาชนทุกแห่งดำเนินการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการดำเนินการแทนและเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป”

๒) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔๐

ให้สถาบันเป็นอันยุบเลิกเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดิน

(๒) พ้นกำหนดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ แม้จะยังมิได้มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นตาม (๑) ก็ตาม

ให้รัฐมนตรีประกาศการยุบเลิกสถาบันในราชกิจจานุเบกษา

ให้สภาพนิติบุคคลของสถาบันดำรงอยู่ตราบเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการตามมาตรา ๔๑”

๕. ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ข้อเสนอของหน่วยงาน

เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา มีมติเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เอกสารแนบ ๑๙) อย่างไรก็ดี บจธ. จำเป็นต้องเสนอเรื่องดังกล่าวเป็นกรณีเร่งด่วน เนื่องจากหากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบจำเป็นต้องประกาศใช้ร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ มิฉะนั้น บจธ. จะถูกยุบเลิกตามกฎหมายปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลโท

(ชาญชัย ฤโทง)

ประธานกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๘๘๔ ต่อ ๑๒๕

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๗๗๕